

Èfesò

ɔ pbàkrístò tò Pòlò andí bhàrwàwà

Yàrif bhàrwàwà ò i nòtù ádròdrò dhu tí dhu

Kas 19.1-41; 20.17-38 ò ka kózèna dhu ní Pòlò adì Àziyá-Ngba tó pbiri ò ádrèngbă kigò Èfesò ò ibhu ato té dhu. Kòmbí ka karí ndì pbiri àti Tùrùkiyà té. Kǎdì ndì kigò ò ndíni ndì ndem tó Idzì Mákérè. Ní olù nyé, mbèmbe iwà azà kumì ato ádà Yésù ka kégà dhu-dzidò rórò, kǎndí yàrif bhàrwàwà imbi ò ndì ndf'ò Ròmà tó kigò ò rórò (Èfe 3.1; 4.1; 6.20) Èfesò ò r'ò kànisià mà, kǎ-gì rò r'ò kórò kànisià mànà tò (Upf 1.11). I kànisià ò ábhò pbàkrístò ni'ò inzì ní Pbàywàhúdú.

Pòlò azè ndihé Èfesò ò *pbàkrístò tò dhu ní iwà Kàgàwà údhé ndì ndínzina dhu té dhu. Wemberé té ní, Kàgàwà ózé ndilí yà ndì ndanzì kórò dhu-tsí yà adzì ò arf'ò mà, òrà-akpà ò arf'ò mànà atdí ale kèle, Krístò, rònyù idzi dòyá.

Oyo rí kisè ní, Pòlò azè pbàkrístò ròkò atdíngá ò, àdhàdhò yà fiyó ípírònga-òwátá Yésù Krístò bhà ale téò nónzì ka dhu bhéyi.

Pòlò nídyi kárif ibhu ófò, ndíni Yésù ná'u ale nágèrè ò 'òngò atdí ale nyé té Kàgàwà tò dhu nité té: yà ní, *Kànisià arf'ò àdhàdhò ale-ngbò bhéyi, Krístò ràdò ò'ò ndì ale-dò dhu, Kànisià arf'ò àdhàdhò idza bhéyi, Krístò ràdò ò'ò ndì idza-pbídò òdò arf odu dhu, ndirò ní Kànisià ní Krístò bhà tsibhále bhéyi dhu.

Ndì dhu bhéyi ní ndì, dhu àkánà pbàkrístò rùngbò ò, 'òkò atdíkpá fiyó Ádrèngbále Krístò mànà.

Bhàrwàwà-nyití ka kóhù té dhu

- Pòlò rí Èfesò tó kigò ò pbàkrístò nòvì dhu (1.1-2).
- Krístò-otù ò Kàgàwà rònzina pbìndà ale tò ídzinga (1.3-3.21).
- Kàgàwà únzi ale ní anzita nà àká ófò ò dhu àká kokò dhu (4.1-6.20).
- Pòlò rí pbàkrístò òví bhàrwàwà ríku dòná rò ovità ní dhu (6.21-24).

Pòlò rí Èfesò tó kigò ò pbàkrístò nòvì dhu

(Kas 18.19-21; 19.1-7; 20.17)

1¹ Yàrif bhàrwàwà nàndí ní ima Pòlò, yà Kàgàwà nyé azè r'ò Yésù Krístò bhà uvitatále té ale. Ma màndí dhu yà Èfesò tó kigò ò aróko Kàgàwà bhà ale, yà Yésù Krístò mànà ò úngbò ò ní fiyó ungbòta ò ikò pótso ale tò. ² Àlè t'Ábanà Kàgàwà mà, àlè tó Ádrèngbále Yésù Krístò mànà nákà 'aso nyé, 'àdò nyábhà nyökò màrèngá ò afikò ò.

Krístò-otù ò Kàgàwà rònzina pbìndà ale tò ídzinga

(Ròm 8.15-17,28-30; 2Tè 2.13-14; 2Tì 1.9-10)

³ Dhu àká àlè rilè Kàgàwà, àlè tó Ádrèngbále Yésù Krístò t'Ábanà! Ka ní ndì àlè'ò náso òrà-akpà ò rò irà ale-afí tó kórò asota-tidò ní, Krístò mànà àlè kúngbò àlè dhu-otù ò. ⁴ Inzì ndì ndàpè yà adzì ònzì rórò, Kàgàwà náavò àlè, àlè r'ò pbìndà ale té Krístò-nyutì. Kànzi ndì dhu ndíni àlè koko té ilílà ale té ònziná, ndirò òmbà nzére dhu té ka kózèna ònziná dhu r'ò nyuyatsì ale té, ndì ndózé àlè dhu-okù dò rò. ⁵ Kàgàwà náapò àlè mèhàngá ò rò, àlè r'ò pbìndà inzo té Yésù Krístò-otù ò. Kànzi dhu ndì dhu bhéyi àdhàdhò ndì nyé ndì ndózé ka dhu bhéyi. ⁶ Nírò, àlè kákà àlè rilè Kàgàwà yà àlè tò kíbho pbìndà ídzinga tó ádrèngbángá-okù dò rò. Kíbho ka tíròrò, yà atdídò ndì ndazé Idhùnà-otù ò.

⁷ Krístò-azù-otù ò, Kàgàwà náukòjò àlè'ò nzére dhu ò rò, ndàdè àlè tó nzérengá nábà àlè tò. Ndì dhu bhéyi ní ndì, Kàgàwà níté pbìndà ídzinga tó ábhònga àlè tò, ⁸ ndibò dhu-ঁngá t'óvòta mà, àkákà inga t'émítá mànà àlè tò. ⁹ Kábhà àlè rùni òdhò ò ndì ndudhé

dhu. Ndì dhu kúdhé angyangyi phìndà ídzinga ñ ndì ndonziya tì Krístò-otù ñ. ¹⁰ Ndì Kàgàwà udhé dhu ní, yà ndì ndakò kàsämì ñ, ndì ràrì yà ndì ndabhdòl kóró dhu-tsí, kákà ðrù-akpà ñ aríñì mà, yà adzì ñ aríñì mánà-tsù núndù, Krístò rònyà idzi dòyá.

¹¹ Ndirò Krístò-nyutsì, Kàgàwà níbho wà yà ndì ndudhé mǎ moko tì kàmána tì dhu fákà, ndòvò mǎ angyangyi yà ndì nyà ndì ndudhé ka dhu bhéyi. Känzì kóró i dhu, àdhàdhì ndì ndudhé ka ndirò ndì ndazè ka dhu bhéyi. ¹² Ndirò, yà wemberè t'álé tì mǎ miñt Krístò dò atdyúya náli ale tì rò, mǎ mákà mílè Kàgàwà bhà ádràngbång tó awáwà.

¹³ Nyí mà átò, nyí nyitdègu obhónga tó mákérù ìri, ní nyí nyadè Krístò ná'ù. Ndì mákérù ní Kàgàwà bhà Ídzi Mákérù yà ògù nibho fükù. Ndirò, Kàgàwà adù Ìlilá-Alafí yà ndì ndakò findá láká níbhò fükù, riñì tì pbìndà ale tì nyí nyíñì dòtsí dhu ìtè rí pbìndà ize tì. ¹⁴ Wò ndì Ìlilá-Alafí ní ndì rí dhu ìtè àlë rabáya ongyéngá^a, yà pbìndà ale tò Kàgàwà akò findá láká ongyéngá nzínzì ñ. Àlë kabáya ka Kàgàwà rí àlëñì náwà dòtsí nzrénga ñ rò nínganí. Ndirò, àlë kákà àlë rilè Kàgàwà bhà ádràngbång tó awáwà.

Pòlò rí nditsò Èfesò tó kigò ñ pbàkrístò dò dhu

(Fil 2.9-11; Kòl 1.3-6,9-13,18-19; IPé 1.3-4)

¹⁵ Kàgàwà ónzì dhu-okú dò rò ní ndì, yà ma mífìná nyí nyá'ù Ádràngbåle Yésù tì dhu mà, nyí nyózè Kàgàwà bhà ale kóró tì dhu mánà rò, ¹⁶ ma mårí nyíre pbákà itsòta ñ, ndirò ma mårí nzì mìngyé ðtsò àbhët ma mí Kàgàwà tò okúkà dò rò rò. ¹⁷ Ma mí mitsò yà ádràngbång tó awáwà ñ aríñì àlë t'Ábanà, àlë tò Ádràngbåle Yésù Krístò bhà Kàgàwà rò, ndíñì dhu-ñgå t'óvòta tó pbìndà Alafí nabhà tì fükù. Ndì Alafí rí Kàgàwà ìtè fükù, ndàdèt àbhènà nyení mbéyi nyá. ¹⁸ Ma mí mitsò Kàgàwà rò, ndíñì fükù irèta-nyíkpó nèngbe tì. Ndì dhu bhéyi ní ndì künzì nyí ndíñì nyí nyení tì yà nyí nyáli atdyúka dòyá dhu, nyádè yà pbìndà ale tò kíli dhu-tsí tò àyøya ongyéngá nénzì. ¹⁹ Ndirò, nyí nyí ìngbà dhu bhéyi mítì kàbhà ádràngbång tó obi náaríñì ádràngbå nyé àlë tò dhu nénzì, yà ka àlë ká'ù rò. Ndì pbìndà ádràngbång tó obi Kàgàwà rò, obi nyá nà, ²⁰ yà Krístò ndì ndabhdòringbè ndì ove-bvà rò, ndàdèt àbhènà rádi pbìndà fangà dòñà rò ðrù-akpà ñ òná kàsämì ñ. ²¹ Ányì nga ní ndì, Kàgàwà fli Krístò kóró málàyíkà mà fiyó kámá mánà dò, yà ádràngbång tó obi nà aríñì kóró ale dò, ndirò kóró ádròdrò pbákamá dò. Ndirò Kàgàwà fli ka kóró ovo, yà òvø ka kádèt òvønà kòmbí mítì, ndirò olù mítì ka kóvøya dò. ²² Kàgàwà ábhët wà Krístò ròbè kóró dhu-tsí-dò, ndàdèt kíli riñì Kànísà-dòtsirò tì. ²³ Kànísà ní Krístò-ngbò. Krístò arádi ngbùlúna nyá nà Kà-nyutsì, Kàgàwà ràdù àdì ngbùlúna nyá nà Krístò-nyutsì.

Kàgàwà bhà ídzinga-okú dò rò àlë kugù dhu

(Kòl 2.12-13; 3.1-3; Tit 3.3-8)

² ¹ Angyi, nyí niñì iwà áwe ale Kàgàwà-nyíkpó ñ, fükù afatá mà fükù nzrénga mánà-okú dò rò. ² Nyí nyongónà òko òná õfò náafò ndì yà adzì ñ ale náaróko òná õfò nà. Nyí nyifù awé ñ aróko nzére-alafí ñ ádràngbåle, yà kòmbí idzi nónyà kákà ìnzì arí Kàgàwà-tsù dhu ìri ale dò. ³ Angyi, àlëñì kóró, àlë kiñì átò abádhí bhéyi. Àlë kongónà òko àdhàdhì yà àlë kiñì nà ìndrù tó õfò rí atdyúya òho dhu bhéyi, àlë ràdù àmbe dhu ñnzì dò àdhàdhì yà àlë-afí mà àlë-ngbò mánà nòzè ka dhu bhéyi. Ndì õfò ñ àlë karóko dhu-okú dò rò, àlëñì niñì ñ iwà dhu ípfo ngékpà ale bhéyi tì, ndíñì Kàgàwà itdò tì àlë-ànyä pbìndà náwà ñ ale.

⁴ Pbétfù, Kàgàwà bhà izñì náaríñì ádràngbå nyé ìndrù tò. Közè àlë atdídò. ⁵ Yà àlë kiñì iwà àlë káve Kàgàwà-nyíkpó ñ àlë tò afatá-okú dò rò ale rórò, kàbhà àlë, àlë riñì ípírøngá nà atdíkpá Krístò mánà. Ní Kàgàwà níngü nyí pbìndà ídzinga ñ. ⁶ Yésù Krístò mánà àlë kúngbò àlë dhu-otù ñ, Kàgàwà ábhët àlë rèngbe àlë ove-bvà rò atdíkpá Krístò mánà, ndíñì àlë kónyøya tì idzi atdíkpá kà mánà ðrù-akpà ñ. ⁷ Ndì àlë tò ndì ndanzì Yésù Krístò-nyutsì ídzinga-otù ñ, kázè ndítè idho rí ìndrù ñkò ñ pbìndà ídzinga tó ádràngbång olùnà rò rírà

^a1.14 Ndì ongyéngá ní ògù mà, dhòdhódhónga tó ípírøngá mà, ngékpà dhu-tsí mánà.

kóró atɔ̄ ſ. ⁸ Obhó tí, nyí nyúgħu Kàgàwà bhà ídzinga-okú dò rò a'uta-otù ſ. Wò ndi ògħu náħu nzá nyí nyónzà dhu-okú dò rò, pbéttu ka ní Kàgàwà bhà perè. ⁹ Inzí ní kàsšekku-okú dò rò dhu ndi, akye atdí ale mà náarana àdi ndàmbe ndibyò dò ní. ¹⁰ Obhó tí, àlē i ní Kàgàwà-otsu-tsírú kasu, ndirà Yésu Krístò mánà àlē kúngbò àlē dhu-otù ſ, Kàgàwà anzì àlē ndíní àlē kongó tí idzi dhu ìnzì. I idzi dhu ní yà angyangyi Kāħu nyiyya-ti, ndíní àlē kongó tí ìnzinà dhu.

Krístò-nyuetsi ìndrū ríżi atdí ale tí dhu

(Ksl 1.20-22; Èbr 10.19-22; IPé 2.4.7)

¹¹ Nírò, nyíre pē īngħà dhu bhéyi ale-tidò matfí nyí nyiżi angiyi dhu. Onziyánga ka kábhòl dhu-okú dò rò, Pbàyàhúdí arí nyati īnzá ka kábhòl onziyánga ale tí. Pbéttu, abádhí aróte yà irinà rò ìndrū arónzina ròya ize dò tí. ¹² Wò ndi kàssemi ſ, nyí nyuni nzá Krístò. Nyí nyiżi olo tí Kàgàwà bhà ale, Pbàisräyelí nzínzí ſ. Kàgàwà mà núungbò i pbindà ale mánà, ndàdha ndi ndonziya dhu tó lakk nákk abádhí tò ndi ungħbota-nyuetsi. Pbéttu nyí nyiżi olo tí ndi ungħbota ſ. Nyí nyiżi mbà yà adzi ſ nyí nyádha ñdònà nyí nyabá tí dhu nà, ndir nyí nyuni nzá Kàgàwà. ¹³ Pbéttu kòmbi, yà Yésu Krístò mánà nyí nyúngbò nyí dhu-otù ſ, nyí, yà itse nyí nyiżi angiyi Kàgàwà rò rò rò, nyí nyiżi skyeri Kàgàwà-ti, yà ndi neħu okukku dò rò Krístò-azu-otù ſ. ¹⁴ Obhó tí, Krístò nyé nditirò ní ndi mārɛngà nibho àlē tò. Kāħħu Pbàyàhúdí mánà inzí ní Pbàyàhúdí mánà ròngò atdī pbirri ſ ale tí. Yà ndi ndabħha ndi nditirò ɔve tò dhu-otù ſ, kugħolo wa abádhí nzínzi-ħinga nutu, ndabħha riżi omvú tí imvú. ¹⁵ Abadhi núngolo Músà bhà Uyátá mà, i Uyátá arávina ka konzi tí dhu mà, kárōzena kifha dhu mánà, ndíní ndi ndabħha tif kókha Pbàyàhúdí mánà inzí ní Pbàyàhúdí mánà ròngò atdī pbirri ſ ale-awwata tif, ndi mánà abádhí üngħo i dhu-otù ſ. Ndī dhu bhéyi ní ndi, Kibho mārɛngà abádhí nzínzí ſ. ¹⁶ Mësħalabħha dò ndi ndòvè dhu-otù ſ, Krístò náandu abádhí-tsuh ròngò atdī ale-ngħbò tif, ndàdha abádhí üngħo Kàgàwà nà. Ndī mësħalabħha-otù ſ, Kifha abádhí nzínzí ſ iżi omvú. ¹⁷ Krístò ira mārɛngà tó Idzi Mákarru nánò, nyi inzí ní Pbàyàhúdí, yà itse nyí nyiżi Kàgàwà rò rò tò, ndirà Pbàyàhúdí, yà skyeri iżi Kà-ti tò. ¹⁸ Obhó tí, Krístò-otù ſ nga ní ndi, àlē i Pbàyàhúdí mánà inzí ní Pbàyàhúdí mánà, àlē kádha őwu uvu àlē t' Ābanà-ħinżi yà atdī tif arif i Ħħl-ħAlafsi-otù ſ.

¹⁹ Nírò kòmbi, nyí, inzí ní Pbàyàhúdí tif, nyí ní nzí olo tdidtħi ndirò nyí ní nzí iwu tif iwu vurò ngari o rò ale. Pbéttu kòmbi, nyí nyóngò wà pbirri ſ ale nyá tí, atdikpá Kàgàwà bhà ale mánà, ndirò nyí nyóngò wà atdī idza ſ bhà tí Kàgàwà bhà ale mánà. ²⁰ Ádhàdhì odu ní ka kóssu idza bhéyi, nyí mà átò, nyí ní idza ka kórru ní odu. Uvitatále mā pbànabí mánà ní ndi idza-pfsu ka kórru ní odu, ndirà Yésu Krístò nyé nditirò ní ndi ndi idza-pbiex ñdha rí ádrarngħba odu. ²¹ Ndī Krístò ní ndi, idza ka kóssu ní odu náħħu arif riepbä i atdikpá, ndi idza ràdha őt, ràrà àħha Kàgàwà-nyiķpó ſ fl-Ķàħħu idza, yà Kārādi őná tí. ²² Krístò mánà nyí nyúngbò nyí dhu-otù ſ, nyí, nyí nyúngbò wà nyí átò atdikpá kórru ngäkkpà ale mánà, nyiżi Kàgàwà arádi őná ngari tí, Kàħħu Ħħl-ħAlafsi-otù ſ.

Poħla anżi inzí ní Pbàyàhúdí nzínzí ſ kasu

(Èfe 1.9-10; Ksl 1.24-29; IPé 1.10-12)

3 ¹ Wò dhu-okú dò rò ní ndi, ima Poħla, ma mārif mitsu Kàgàwà rò dàkk. Ma marfet imbi à Yésu Krístò tò ma mārif kasu ìnzì, mambe Idzi Mákarru nánò dò fækku nyiżi inzí ní Pbàyàhúdí tò dhu-okú dò rò. ² Obhó tí, nyí nyírti wà dhu mbéyi nyá, pbindà ídzinga ſ, Kàgàwà riebħo wà fükku ma mādha ìnzinà kasu fudú. ³ Kàgàwà itte ndi idu, ndímni ma mħni tí yà ődhħa õ arádi ndi ndudħe ndíní ndi ndonziya tí dhu. Ní ma māndi wà dhu ake tif fükku ndi dhu dò. ⁴ Nyí nyapet i andi tħalli názzu, ní nyí nyádha īngħà dhu bhéyi matfí ma mħni Krístò dò dhu yà ődhħa õ arádi náni ħanxi. ⁵ Angiyi, Kàgàwà náittie nzá wò ndi ődhħa õ arádi dhu ìndrū tò. Pbéttu kòmbi, kifha ka pbindà Ħħl-ħAlafsi-otù ſ. ⁶ Ndirò, wò ndi ődhħa õ arádi dhu-ist ní. Idzi Mákarru-otù ſ, inzí ní Pbàyàhúdí mā rabáya Kàgàwà apif pbindà ale tò asota atdikpá Pbàyàhúdí mánà. Abádhí

nóngò wà atdí ale-rgbò-rënga tí, ndirò abádhí nábabà wà yà Kàgàwà akò fìndá lakká Yësù Krístò-otù ū dhu-tsí átò.

⁷ Kàgàwà fli ma mi[†] í Idzì Mákërhù-kàsé t'ále tí, yà pbìndà ádrèngbànga tó obi ní ndí ndíbhò idù pbìndà ídzìnga tó perè-otù ū. ⁸ Íma ní ìmbà tñna nà ale nyá Kàgàwà bhà ale nzinzì ū kóró. Pbétò, Kàgàwà bhà ídzìnga ní ndí ma nábhù mongò Krístò bhà asota nòvò ìnzì ní Pbàyàhúdú tò. Ndí asota ní yà ìnzì fìndá ádrèngbànga rí ndènř. ⁹ Kíbhò ma mí ndí ndarí òdhkò ò arádi dhu àbhò ràkà tó dhu òvò ma mí awáwè ū kóró ale tò ní ídzìnga átò idù. Ndí Kàgàwà, yà kóró dhu nanzì ale, náarù wò ndí ndí ndudhé dhu ròngò ádtò òdhkò ò nyéhatsì dhòhdhóhónganà, ¹⁰ ndínrí kombí *Kànìsà-otù ū, kóró málàyíká mà fisyó kámá mánà náuní tó dhu Kàgàwà rarí dhu-öngä övò dhèdhérò ófá ū. ¹¹ Kàgàwà ábhù ndí dhu ràkà álè tó Ádrèngbále Yësù Krístò-otù ū, yà ròpè ndí mèhàngá ò rò ndí ndudhé ka dhu bhéyi. ¹² Yà Yësù Krístò mánà álè kúngbò álè dhu-otù ū, ndirò ka álè ká'u dhu-otù ū, álè kábabà wà ìmbà álè-tsé òtò rí dhu rí[‡] ròrò álè kádtò òwu úvò Kàgàwà-ònzì a'uta nyá nà òna otu. ¹³ Nírò, ma mítde nyí ìtdé tí, apé nyàbhù afikù rìngyé ndí, yà okukù dò rò ma mábàna àpbè ní, ndí àpbè ní ndí ádrèngbànga tó awáwè nábhù rí fèkù nídhunř.

Pòlò rí ndítsò Èfesò tó kigò ò *pbàkrístò dò dhu

¹⁴ Wò dhu-okú dò rò ní ndí, ma mókò ma otdyèdu dò Àba Kàgàwà-ònzì. ¹⁵ Àbadhi ní ndí kóró règànda-tsé yà òrà-akpà ò arí[†] mà, yà adzi dò arí[†] mánà t'Ábanà, yà abádhí dò arí övo òvò ale. ¹⁶ Ma mí mitsò Kàgàwà rò, ndínrí nyí nirá tó nyéhatsì ná rò pbìndà ñílă-Alafí tó ádrèngbànga tó obi ní, pbìndà ádrèngbànga tó awáwè tó ábhöngä-bvà rò. ¹⁷ Ma mí mitsò, ndínrí Krístò ongó tó ádì afikù ò a'uta-otù ū. Ma mí mitsò átò, ndínrí nyí nyí[†] tó ivéya ódò i, "àdò iko àzè dò ale tó. ¹⁸ Ndí dhu bhéyi ní ndí, nyí, yà atdikpá nyí nyí[†] mánà Kàgàwà bhà ngékpà ale mánà, nyí nyádò Krístò bhà àzè tó ìfúngha mà, kà tó ádzìngä mà, kà tó ádzìngä ràrà ɔrè mà, kà tó ádzìngä ròfò obvò mà náni. ¹⁹ Ma mí mitsò, ndínrí nyení tó Krístò bhà àzè, yà kóró ale tó inga t'énita dònà òsè àzè. Ndirò ma mí mitsò ndínrí Kàgàwà bhà dhu tó arí[†] kóró dhu ní[†] tó fèkù dhu tó átò.

²⁰ Kàgàwà arí kasù ònzì álè-nyéhatsì pbìndà ádrèngbànga tó obi ní. Ndirò Kà-fò álè kònzi dhu rò, Kà rí[‡] inè ndònzì ka abho nyá ròsè. Obhó tó, Kàbhà ádrèngbànga tó obi nòsè wà álè kádtò ìrènà kóró dhu dònà. ²¹ Dhu àkà álè rìlè Kàgàwà *Kànìsà ū, ndirò Yësù Krístò-nyéhatsì, kóró règànda ū, ndirò dhòhdhóhónganà. Ámìnà.

Atdí ale-rgbò tó ka kí[†] Krístò-nyéhatsì dhu

(Rom 12.4-8; 1Kò 12.4-31; Kòl 3.12-14)

4 ¹ Nírò ìma, yà imbitále tó ma mi[†], Ádrèngbále-kàsé ònzì ma mårí dhu-okú dò rò rò, ma mítde nyí ìtdé tó, nyí, yà Kàgàwà únzi nyí rò, nyí nyàkà nyökò ndí anzita nà àkà ñfò ū. ² Nyí nyàkà nyí[†] yoròwà t'ále tó atdídò, òyò aróko ale tó, ndirò dhu-dzi òndu arí ale tó. Nyí nyàkà nyöndù dzikù nzinzikù ò àzè ū. ³ Nyí nyàkà nyönzì obi atdídò, nyödò yà ñílă-Alafí ábhù fèkù mårèngà-otù ū atdíngá. ⁴ Obhó tó, ale-rgbò rí[‡] atdí tó, ndirò ñílă-Alafí rí[‡] atdí tó. Ndí dhu bhéyi tó, Kàgàwà únzi nyí fìndà ndínrí nyí nyabá tó dhu rí[‡] atdí tó. ⁵ Ádrèngbále rí[‡] atdí tó, a'uta rí[‡] atdí tó, bátizò rí[‡] atdí tó, ⁶ Kàgàwà rí[‡] atdí tó. Ka ní kóró ale t'Ábanà. Kònyù idzi kóró ale dò, Kärí kasù ònzì kóró ale-otù ū, ndirò Kárádi kóró ale-nyéhatsì.

⁷ Pbétò ìngbáti ilí ndí ale mà álè nzinzì ū nábabà àkákà perè, àdhàdhì yà Krístò náabhù ka fìndà òná mègérè ū. ⁸ ñílă Andítá ràttina:

«Kítdegu úpo ɔrè,
ní kúgu imbi ò ka kúsò ale ndàrà nà fóná,
ndirò kúbhò perè ìndrú tò^b.»

^a4.8 Zàb 68.19

⁹ Nírò, yàrì ote: «kùpò ɔrà-tì» ní àdhu? Kà-tì ní, kà rifo pé angyi yà adzì dò, ndàdò òtsù kà-tsì nyá. ¹⁰ Wò ndì ififo ale ní ndì wò úpùpò ɔrà nyá, ròsè ɔrà-akpà dònà, ndínì ndì ndònyà tì idzi yà adzì mà ɔrà-akpà mònà dò. ¹¹ Àbadhi ní ndì àkákà perè nubhò ìndrù tò. Atdídhéná ale tò kábhù ní uvitatále tì i ale rí'ì ní perè, ngékpà ale tò kábhù ní pbànábi tì i ale rí'ì ní perè. Ngékpà ale-tsì tò kábhù ní Ídzi Mákárù t'énötatále tì i ale rí'ì ní perè, ndirò ngékpà ale tò kábhù ní Kàgàwà bhà ale t'èndatatale mà málímó mònà tì abádhí rí'ì ní perè. ¹² Àbadhi náanzì dhu ndì dhu bhéyi, ndínì Kàgàwà bhà ale-nyàtì nohú tì angyangyi Kàgàwà bhà kasù tò. Kánzì ndì dhu, ndínì Krístò-ngbò nosí tì. ¹³ Ndì dhu bhéyi ní ndì, àlè'ì kórò àlè kádù àlè ôtu atdíngá ñ àlè tò a'uta-otù õ, àlè ràdù Kàgàwà t'Ídhùnà ànni atdídò. Ndirò, àlè kádù ð'ò a'uta õ, àlè ròwù ùvò Krístò bhà àkákà ñfò tò màgèrè nyé õ. ¹⁴ Ní, àlè kí nzì òko tdítòd nzónzo tò ñfò õ, yà ìndrù ètrà rí ftyó ètrátá tò màgèzì ní rúwí atdihéná ale rúdhéna dhu ràmbe àlè ìmbà dò akye. ¹⁵ Pbétù, àlè kapé àmbe obhó dhu nánnò dò ìndrù tò àzè õ, ní àlè kádù ð'ò kórò dhu õ, ràrà àhù yà àlè-dò tì arí'ì Krístò bhà ñfò ð àlè kówu ùvò dhu ð. ¹⁶ Kótù õ nga ní ndì, ale-rgbò-róngá-nzo kórò nápbà ì' òkò atdíkpà 'idzò, yà ì únzi ì dhu bhéyi. Ní, ìngbàtì fli ndì ale-rgbò-róngá-rgbà mà náapé káséna ònzì àkákà dhu bhéyi, ní ale-rgbò kórò ràdù òvi, ndàdò àmbe ndòsì dò ndífrò àzè õ.

Ípìrònga-owáttá nà pbàkrístò rí'ì Krístò-nyàtsì dhu

(Gàl 5.16-25; Kòl 3.1-13; 1Yù 3.16-18; 4.7-11)

¹⁷ Nírò, ma mí dhu òvo fikèt atdyúdu nyé nà àlè tò Ádrèngbále-òvò rò: nyé nyákà nzá nyókò tdítòd inzà Kàgàwà náni ale bhéyi. I ale ní kákà kókörònga tò ftyó irèta dò tì aríko ale, ¹⁸ ndirò, abádhí tò irèta náarí nzì dhu àlè. I ale rí'ì mbà yà Kàgàwà aríbhona ípìrònga nà nyuyàtsì, abádhí ànni nzá atdí dhu mà, ndirò abádhí ní dòya ñfdò ale dhu-okú dò rò.

¹⁹ Abádhí-nyì náarí nzì wà akekpà mâtí, ndirò abádhí ádzì wà i 'ambe nzére dhu ònzì dò, 'adà àmbe Kàgàwà-nyìkpò ð òtì dhu ònzì dò, ìmbà tsàya ètò rí atdí dhu mà rí'ì ròrò.

²⁰ Pbétù, ìnzì ní wò dhu bhéyi nga ndì ka kúdhe dhu fikèt Krístò-okú dò rò ní! ²¹ Obhó tì, nyé nyírtì wà kà dò mákárù. Ní ka kúdhe wà Yésù-nyàtsì arí'ì obhóngà fikèt. ²² Nírò, nyé nyákà nyáwà wò angyi nyé nyí'ì nà fikèt ñfò itse nyé, wò angyi nyé nyí'ì nà ñfò-ayí, wò nyénda arí nyowù igi, ndàdò nyítsù ìndrù àbhù rí rìnza tò ètrátá tò dhu-atdýù ð. ²³ Dhu àkà nyugèrè nyé dòtsí, nyóngò ìndrù-owáttá tì afikà ònzì rò, ndirò fikèt irèta ònzì rò. ²⁴ Nyé nyákà nyé'ì ówéttána tò ñfò nà. Ndì ñfò ní yà Kàgàwà bhà woyò rò ka kanzì ñfò. Obhóngà ní ndì ñfò-owáttá àndà rí, rítè obhónánga tò ípìrònga, ndirò Kàgàwà-nyìkpò ð flà ípìrònga.

²⁵ Ní ndì dhu-okú dò rò, nyàbhà titò t'ènòta! Ìngbàtì fli ndì ale mà nákà ndènò obhó dhu ɔdhìnà tò, àlè'ì kórò, àlè ní atdí ale-rgbò-róngá dhu-okú dò rò. ²⁶ Dhu apé ì'ì nyé nyákò dhu tì, ní nyé nyákà nzá nyòtsù nzérengá ð. Aiyifò àkánà nzá ndàrà òtsù ngòdmà ð, inzà afikà ð náwí nápè iku ròrò. ²⁷ Nyé nyákà nzá nyàbhà ngari Pfòmvo Sitanì tò. ²⁸ Ogbo ònzì rò úbhì ale, nákà nzá ndònzì ogbo tdítòd, pbétù, kákà ndònzì kasù òtséna nyá ní, ndínì ndì ndabá tì dhu òtdò ndì ròyá ale-dzènà ònzì ndì ndàdò ní dhu. ²⁹ Nzére ote àkà nzá ndàhù likù ð rò, pbétù, nyé nyákà nyòwù ènònà rò ní idzi ote kélè, yà ìndrù-dzènà ònzì ràdù ndòsì ngékpà ale, ndàdò idzinga ihò yà ndì ote ìri rí ale tò. ³⁰ Nyé nyákà nzá nyàbhà ìzù ràka Kàgàwà bhà llàl-Àlafí. Obhó tì, llàl-Àlafí ní ize, yà nyukutsì Kàgàwà ilì, ndínì ongó tì dhu ìtè kpangba nyé ràrì pbìndà ale, ràrà àhù Kàgàwà rí nyawà dòtsí nzére dhu ð rò ònzì idhò ð. ³¹ Nyé nyákà nzá nyòdò ràká ka kònzi nzére dhu afikà ð. Nyé nyákà nzá àká nga rìwà ndì, ndirò nyé nyákà nzá nyònzì náwí. Nyé nyákà nzá nyángbarà nzíñíkà õ, nyé nyákà nzá nyànbò dhu ìndrù ní, ndirò nyé nyákà nyòdò nyé kóró nzére dhu-tidò rò. ³² Nyé nyákà nyònzì idzinga fikèt, nyàdò ì'ì àzè nà nzíñíkà õ. Nyé nyákà nyàbhà dhu fikèt, àdhàdhì Kàgàwà náébà dhu fikèt Krístò-nyàtsì dhu bhéyi.

Awáwà ɔ ka kóko dhu

5 ¹Nȳí ní Kàgàwà bhà nzónzo, yà atdídò kózè ale. Ní, nȳí nyàkà nyökò kàbhà ófò ñ. ²Nȳí nyàkà nyözè nȳí nzinzíkù ñ, àdhàdhì Krístò náazé àlè dhu bhéyi: Kázè àlè, ndàdù pbindà ípiröngä àdzi ove tò àlè-okú dò rò, rí? perè tí ndirò rí? kàzu ñ ka kòbì ìzà tó perè yà mbéyi róngu ndrùù, ràdù Kàgàwà-nyíkpò ófò tó.

³Nȳí ní Kàgàwà bhà ale. Ní mènyòñi t'ónzita mà, Kàgàwà-nyíkpò ñ fí kóró dhu mà, ngátsi ale-fó rí? dhu-atdyú òho ka kí dhu mánà nákà nzá ndirò ndí nzinzíkù ñ. ⁴Ndirò, nzére òte nóté ka kí indrú ní dhu mà, ìmbà týia nà òte nóté ka kí dhu mà, ndirò nzére zéze mà, nákà nzá ndirò ndí nzinzíkù ñ. Pbétù àkákà dhu ní kadu òtsò Kàgàwà tò. ⁵Obhó tí, nȳí nyàkà nyéni dhu ní: mènyòñi ònzí arí ale mà, Kàgàwà-nyíkpò ñ rí indrú àbhà ròtì ngékpà dhu ònzí arí ale mà, ndirò kóró dhu-atdyú òho arí rí? fíndà tí ale mà ní rokoya nízì atdí dhu-kámà mâtí Kàgàwà bhà, ndirò Krístò bhà Idzi ñ. Obhó tí, kóró dhu-atdyú òho arí rí? fíndà tí ale rí? àdhàdhì *sànamè-ðnzí arí ndàkò ale bhéyi.

⁶ Atdí ale mà nákà nzá ndètrà nȳí ìmbà týia nà òte ní. Kòrí nzérengá-tidò-okú dò rò ní ndí, Kàgàwà arí kákà ìnzí arí tsénà dhu rí? ale-ànyà nítidì pbindà nàwí-lú ní. ⁷Nírò, nȳí nyàkà nzá nyòwù nyírì rò kòrí dhu bhéyi ale mánà. ⁸Angi, nȳí nyongónà òko fíò ñ, pbétù kòmbí, yà Ádrèngbále mánà nȳí nyúngbò nȳí dhu-otù ñ, nȳí nyáróko awáwà ñ. Ní nȳí nyàkà nyökò àdhàdhì awáwà ñ nzónzo bhéyi. ⁹Obhó tí, awáwà aródhina itse ní dhéhdhérò ídzinga-tidò mà, obhónánga mà, obhónága mánà. ¹⁰Nȳí nyàkà nyòwù obí ònzì rò nyéni Ádrèngbále-nyíkpó nífò rádà dhu. ¹¹Nȳí nyàkà nzá nyítsu nȳí yà ìnzà nga nòfò ìnò tò mètsò ñ, pbétù nȳí nyàkà nyúpfò kà-döngä kpangba. ¹²Obhó tí, wò òdhé ñ indrú röñzina dhu dò ka kóte dhu náarí ale-nȳí àbhà ríwà. ¹³Pbétù, dòyá nga ka kùpfò kpangba kórdò dhu ràdè 'ala yà i dhu nȳí rí? dhu bhéyi. ¹⁴Obhó tí, kóró dhu, yà awáwà ñ rí? ní ràdè òongo awáwà tí. Ndí dhu-okú dò rò ní ndí, ka kátina yà dhu bhéyi:

«Ífà nyi idhò ñ rò, wò òdhò nyi nyódhò rò!

Íngbè nyi, nyahù ove-bvà rò,

ní, Krístò ràdù nyìnà nga àwà.»

¹⁵Nȳí nyàkà nyáñdà fáké mètsò mbéyi. Nȳí nyàkà nzá nyökò pbàdhómá bhéyi, pbétù nȳí nyàkà nyökò àdhàdhì dhu t'òvòta náni ale bhéyi. ¹⁶Nȳí nyàkà nyóñzì kasù mbéyi yà nȳí nyí? nà kòmbí kàsémù ñ, kàrì idhò ní nzére idhò nídhuní. ¹⁷Ndí dhu-okú dò rò, nȳí nyàkà nzá nyí? pbàdhómá tò, pbétù nȳí nyàkà nyúñi Ádrèngbále-afí òzè nyóñzì dhu. ¹⁸Nȳí nyàkà nzá nyòrì iwa ní, iwa òmrvà ka kí kòrì ní dhu náarí indrú bhà ípiröngä ìnzà nídhuní. Pbétù, nȳí nyàkà nyábhò lìllà-Alafí rírà nȳí. ¹⁹Nzinzíkù ñ nȳí nyóte rò, nȳí nyàkà nyéñò dhu ní *Zàburì ñ rò ráhè dhu, ndirò nȳí nyàkà nyéñò yà lìllà-Alafí àbhà nyámbe òyènà dò adyi. Nȳí nyàkà nyéñò adyi mà Zàburì mánà nyámbe Ádrèngbále nílè dò ní atdí afikà nà. ²⁰Nȳí nyàkà nyöngò òtsò àbhà bilinganà Ába Kàgàwà tò kóró dhu-tsí dò, àlè tò Ádrèngbále Yésù Krístò-øvò rò.

Vèbhále mà fiyó kpabhále mánà àkà 'òkò nzínzìya ñ tí dhu

(Opt 2.21-24; Kòl 3.18-19; 1Pé 3.1-7)

²¹Nȳí nyàkà nyöngò tsàké dhu rí? nzinzíkù ñ, Krístò nȳí nyífò dhu-okú dò rò.

²²Nȳí vèbhálé, nȳí nyàkà nyírì fáké kpabhále-tsà dhu, Ádrèngbále Yésù ózè dhu nȳí nyóñzì dhu tí. ²³Obhó tí, kpatsibhále ní pbindà tsibhále-dò, àdhàdhì Krístò náarí *Kànisà-dò dhu bhéyi. Ndirò Krístò nyá nditírò ní Kànisà tò Ògèba, ndí Kànisà ràdù ?ì kà-ngbò. ²⁴Vèbhále àkà ?ì fiyó kpabhále-tsà dhu kóró dhu ñ mâtí, àdhàdhì Kànisà náarí Krístò-tsà dhu rí? dhu bhéyi.

²⁵Ndirò nȳí kpabhále, nȳí nyàkà nyözè fáké vèbhále àdhàdhì Krístò ózè Kànisà, ndàdà pbindà ípiröngä nyá àbhà nditírò kà tò dhu bhéyi, ²⁶ndímí ndí ndu'o tí ka idha^c ní ndirò

^c5.26 Idha rítena dhu ní mbèmbè bátizò àlè ka kí dhu.

ðtēna ní rìlā Kàgàwà tò.²⁷ Kázè ka ndíñi *Kànisà náara tí áhù Yésù nyú ndítirò-ðnzí ádrèngbánga tó awáwù ñ, ìmbă atdí andrítia ná mâtí, ìmbă nyina rò mèsingfrí ná mâtí, ndirò ìmbă atdí otsu ná mâtí. Kázè ka rì’ì Kàgàwà-nyíkpò ñ flă, ndirò ìmbă nzére dhu tí ka kózèna dhu rì’ì nyéatsi dhu tí.²⁸ Ndí dhu bhéyi tí, kpabhále ákă ’òzè fíyó vèbhále àdhàdhí i ózé ngbóya nyú ìtirò dhu bhéyi. Pbìndà tsibhále nòzè ale nòzè wà ndí ndí nyú tírò.²⁹ Obhó tí, ngbóna nyú òndrò rí ndítirò atdí ale mà rì’ì mbă. Pbétà kà rí kòngù, ndàdò ðdònà mbéyi, àdhàdhí Krístò náarónzína ngbóna, Kànísà rò dhu bhéyi,³⁰ àlè’ì ní kà-ngbò-réngá-nzo nídhuní.³¹ Hìlă Andítád ò ka kándí dhu katí: «Wò dhu-okú dò rò ní ndí, kpatsibhále róngo ábanà mà íyàna mánà nébhà, ’àdù ’ùngbò pbìndà tsibhále ná, abádhí óyò rò kóró ràdù òngó atdí ale-ngbò té».³² Wò ndí Andítá-nyéatsi ndí nórù obhó dhu ní ádrèngbá dhu nyú. Pbétà ma móte dòná dhu ní Krístò mà Kànísà ná nàndà dhu.³³ Ní ndí dhu bhéyi tí, tikù ðná rò átò, ìngbátí fíi ndí kpatsibhále mà náká ndòzè pbìndà tsibhále àdhàdhí yà ndí nyú ndí ndòzè ndí ndítirò dhu bhéyi. Ndirò, ìngbátí fíi ndí tsibhále mà, náká ndífù pbìndà kpatsibhále.

Nzónzo mà i nódhí ale mánà náká rì’ì ná nzínziya õ irita

(Uvt 27.16; Mbà 6.20; Kòl 3.20-21)

6¹ Nyí nzónzo, nyí nyáká nyírì nyí nódhí ale-tsé dhu Ádrèngbále Yésù nóté ka dhu bhéyi. Obhó tí, wòrí ní ndí ìngá nòfò dhu.² «Dhu ákă nyifù ábanà mà íyàna mánà.» Wòrí ní ndí idrè Ùyatá nzínzi õ wemberè tó ùyatá, yà Kàgàwà ísé yàrì láká dòná, ndàti:³ «ndíñi nyí nyónziya tí hírò, nyadà ábhò idhò nyú nódhí yà adzi dòf.»

⁴ Ndirò nyí nzónzo t’ábáná, nyí nyáká nzá nyòwù füká nzónzo ábhù rò ràkò. Pbétà, nyí nyáká nyírì abádhí, nyámbe nzére dhu òsò dò fíyò, nyadà òwu Ádrèngbále Yésù ózé dhu nòvò rò fíyò.

Ìno tí arí’ì ale mà fíyó ádròdrò ale mánà náká rì’ì ná nzínziya õ irita

⁵ Nyí ìno tí arí’ì alé, nyí nyáká nyírì yà adzi õ füká ádròdrò ale-tsé dhu ádrèngbá ifutá nyú ná, obhóngá tó afíku ná, àdhàdhí Krístò tò nyí nyí ndí kasù ðnzi dhu bhéyi.⁶ Nyí nyáká nzá nyámbe kasù ðnzi dò yà dàké ngá àndà füká ádròdrò ale rí ðná kásunmì õ tí, ndíñi abádhí-nyíkpò kélè nòfò tí. Àdhàdhí nyí ní Krístò bhà ìnò dhu bhéyi, nyí nyáká nyónzi Kàgàwà-afí òzé dhu atdí afíku nyú ná.⁷ Nyí nyáká nyónzi füká ìnò-kásé idzí afíku ná, àdhàdhí Ádrèngbále Yésù tò nyí nyí kasù ðnzi dhu bhéyi, ìnzi ní ìndrú tò nyí nyí kònzi dhu bhéyi.⁸ Nyí nyáká nyírì dhu ní, Ádrèngbále rubhòya perè ìngbátí fíi ndí ale mà tò, àdhàdhí ndí ale bhà idzí kasù-bvà rò, ìmbă rì’ì dòná arí’ì ndítirò ale mâtí, ndirò ngátsi ní ìnò tí arí’ì ale mâtí.

⁹ Ndirò nyí ìnò ná arí’ì ádròdrò alé, nyí nyáká nyónzi dhu ndí dhu bhéyi tí füká ìno rò. Nyí nyáká nzá nyámbe àvu dò abádhí-rò. Ndirò nyí nyáká nyírì dhu, nyí nyú mà füká ìnò mánà, nyí rarí’ì inè füká Ádrèngbále ná atdí tí òrà-akpà ò. Ndí Ádrèngbále ní ìnzi arí ìndrú-õnga òvò ale.

Kàgàwà bhà mâtsumù

(Rom 13.12; 1Tè 5.8; 1Pé 5.8-9)

¹⁰ Kà ríku dòná rò ní, nyí nyáká nyábabà füká obi Ádrèngbále Yésù mánà nyí nyúngbò nyí dhu-nyéatsi. Nyí nyáká nyí’ì obi ná kàbhà ádrèngbángá tó obi-nyéatsi.¹¹ Nyí nyáká nyífù yà Kàgàwà úbho füká mâtsumù kóró ràká, ndíñi nyí nyodí tí píská Pfómvo bhà nzére mágézì-ðnzi.¹² Obhó tí, àlè kári nzí ila ùgye yà adzi õ ale mánà. Pbétà, àlè kári kùgye ná ní òrà-akpà-nyí rò aróko nzére-alafí mà, nzére-alafí tó ádròdrò ale mà, abádhí

^{45.31} Hìlă Andítá tí kátina ní Ungbòta-ayí.

^{45.31} Opt 2.24

^{f.6.3} Uvt 20.12; Tòr 5.16

nzinzì ɔ́ ádròdròngá tó ɔbi nà arí¹³ nzeré-alañí mà, ndirò yà ínò tó adzì ɔ́ arí¹⁴ ádròdrò ale tí nzéré-alañí mánà.¹⁵ Ní ndí dhu-okú dò rò kòmbí, nyí nyákà nyügù Kàgàwà bhà kóró màtsümù. Ndí otu ɔ́ ní ndí, nyí nyí pfókù òdi fèkù òmvü-ònzì yà rírà nzéré idho ɔ́, nyádà iko pôtsó, ila nyí nyügyè nyöwù òtsanà dhu-dzidà.

¹⁴ Nírò, nyikò dòtsí nyödà pfókù: nyisò mvukù ò obhóngá ní kùkyé tí, nyádà obhónángá òfò odrùkù dò látú tí.¹⁵ Ndirò, nyí nyákà nyäfò märëngà tó Ídzì Mákërrà t'énota tó ɔbi, kàyitò tí pfókù rò.¹⁶ Ndirò kóró kàsùmì ɔ́, nyí nyákà nyödà fèkù a'uta, rí¹⁷ àdhàdhì iya nyí nyàlté fèkù dhu bhéyi, ndíni nyí nyivé tí wò pfómva bhà kàzu tó mbàra ní kóró.

¹⁷ Nyí nyákà nyákò fèkù Ògù rí¹⁸ àdhàdhì tsùmà tó kòpilò nyí nyäfò òtakù rò dhu bhéyi. Ndirò nyí nyákà nyákò Kàgàwà bhà Òte rí¹⁹ àdhàdhì yà Hiflá-Alafí ábhù fèkù pangà bhéyi.¹⁸ Nyí nyákà nyitsò nyí Kàgàwà rò kóró kàsùmì ɔ́, Hiflá-Alafí rí nyénda rórò. Nyí nyákà nyitsò nyí Kà-rò, nyádà kítde kóró ófò ɔ́. Ní ndí dhu-okú dò rò, nyí nyákà nyábhù nyíkpókù ròtidyù, nyádà ámbe nyitsò dò Kàgàwà bhà ale dò kóró.¹⁹ Nyí nyákà nyitsò nyí dùdú átò, ndíni Kàgàwà ilí tí ènò ákà mánò òte lidú. Ndí dhu bhéyi ní ndí, ma mágà árà Ídzì Mákërrà nyutsì ndí narù dhu nòvò rò indrù tò ìmbà údú ódò na.²⁰ Ìma ní Yésù Krístò iví ovóna rò ale, ìmbà dhu rí²¹ imbi-dzà ò ma mít kòmbí dhu màtfí. Nírò, nyitsò nyí dùdú, ndíni ma mabá tí ɔbi, môtè ìmbà údú ódò na, àdhàdhì ma màkànà môtè dhu bhéyi.

Bhàréwà ríku dòná rò ovità

(Kòl 4.7-9)

²¹ Dòkíkò, yà atdídò ma mózè adòdu, àkákà dhu bhéyi arí àlè tó Ádrèngbále Yésù bhà kasù ònzì kóró kàsùmì ɔ́ kasutále, ní rí ndí pbákà mákërrà òvò fèkù, ndíni nyí nyuni tí ìngbà ófò ɔ́ màtfí ma mítí dhu mà, ìngbà dhu bhéyi màtfí ma mít dhu ònzì dhu mánà.²² Ndí dhu-okú dò rò ní ndí, ma móvì ka tíkù ɔ́, ndíni mǎ méda òná dhu nòvò tí fèkù, ndàdà afíkù ábhù ròtsì ɔbi.

²³ Àlè t'Ábanà Kàgàwà mà àlè tó Ádrèngbále Yésù Krístò mánà nákà 'àbhù nyí, kóró adòdu téridò, nyókò märëngà ɔ́, àzè ɔ́, ndirò a'uta mánà dhu ɔ́.²⁴ Kàgàwà bhà ídzìngá nákà ndí²⁵ yà àlè tó Ádrèngbále Yésù Krístò nözè ìnzì rádà iku àzè ní ale nà kóró.